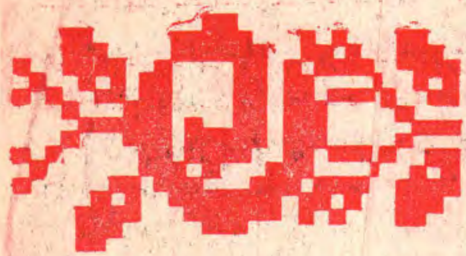
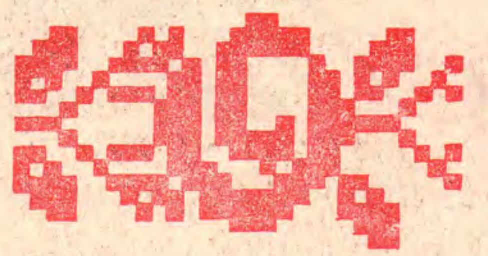

СПЕЦЫЯЛЬНЫ НУМАР

Ніва

БЕЛАСТОК, 26 ЛЮТАГА 1956 г.

НІЛ ГІЛЕВІЧ

НАША ДРУЖБА

Вятры заміраюць і долах глыбокіх,
Абвалы спыняюць патокі ў гарах.
Хто спыніць вясновае раніцы крокі?
Хто дружбе засланіць пракладзены шлях?

Куды не даходзіць ні сонца, ні вецер —
Скрозь дружба расее праменні свае.
Ад шчырага сэрца да шчырага сэрца
Бясконцая ў свецедарога яе.

Яна па - прыяцелску кліча у госці,
Руку паціскае, даункі дае,
І з песнямі міру, вясны, маладосці
Абходзіць прасторы планеты ўсяе.

Яна сваім гневамгарматы і танкі
Тапіла ў марсельскім парту на зары,
Каб маці ў Карэмаглі калыханкі
Спакойна спявац перад сном дзетвары.

Яна загадала і белым і чорным
Пабрацца за рукі, стаць шчыльнай сцяной,
Каб Робсана голс гучэў непакорны
На страх людаедам, што трызняць вайной.

Хто чэсны і мужны, хто мару людскую
Здзяйсняе ў змаганні — нам сябра навек.
І хто на зямлі не дружбу такую —
На верным і светлым шляху чалавек.

НАСУСТРАЧ ЖЫЦЦЮ

На рэдкасць оцныя марозы патрэскваюць пагульваюць у палях і лясх, іней задыміў сады і гаі, высокі гурбы павырасталі ля дамоў у сёла, пасёлках і мястэчках шырокай бластоцкай зямлі. Светлымі агеньчымі свецяць вокны.

Уявім сабе на хвіліну, колькі людзей пажылых, удроных жыццём і толькі пачынаючы жыць поўнай сілай, цяпер, за гэымі вокнамі думаюць аб мінулымкыцці і ўглядаюцца ў сваю будуыню. Цяжка, проста неймаверна ўявь сабе чалавека, які мог-бы сказаць пра сябе, што яго не закранаюць і не хвалюють падзеі, якія адбываюцца ў краіне.

Новы пяцігадовы план — гэта не проста заўтрашняе жыццё наогул, нейкае абстрактнае паняцце, гэта — жыццё тваё і маё, нашага суседа, блізкага сваяка і далёкага знаёмага. Гэта — жыццё, азоранае высокай ідэяй і адначасова найбольш канкрэтнае прыкіпаючае да сэрца і нерваў.

Стварэнне Беларускага Грамадска - Культурнага Таварыства — гэта таксама жыццё, якое хвалюе, натхняе, родзіць новыя невыкарыстаныя сілы.

Наш І-шы з'езд адбываецца ў момант, калі мірная палітыка нашай краіны ўвянчалася поспехамі ў выкананні шасцігадовага плана, калі створаны ў нас усе ўмовы, дзеля таго, каб яшчэ лепш выканаць заданні нашай пяцігодкі.

Якія перспектывы, які бурны ўздым чакае нас, які да захаплення цікавы гістарычны этап пройдзем мы ў бліжэйшыя гады! І якая-ж прастора для нашай работы — небывалая дагэтуль, неаглядная!

Будзем-жа годнымі тых вялікіх падзеяў, сведкамі і ўдзельнікамі якіх мы з'яўляемся!

ПАЛЫМЯНАЕ ПРЫВІТАННЕ ДЭЛЕГАТАМ

І-ШАГА З'ЕЗДА БЕЛАРУСКАГА ГРАМАДСКА-КУЛЬТУРНАГА ТАВАРЫСТВА!

Агляд тыдня

ПОЗІРКІ НАКІРАВАНЫЯ НА МАСКВУ

Прэса ўсяго свету ўдзяляе шмат увагі З'езду. Вялікія, буржуазныя газеты Францыі, Вялікабрытаніі, і Злучаных Штатаў Амерыкі жыва камянтуюць праход паседжанняў. Газеты вымушаны прызнаць ,што накрэсленая ў дакладзе тав. Хрушчова праграма замежнай палітыкі адпавядае імкненням мільёнаў людзей — бо з'яўляецца яна праграмай міру. У гэтай праграме СССР рашуча выказваецца за мірным існаваннем соцыялістычнага і капіталістычнага ладу, за раззбраеннем, за палітыкай перагавораў і за забаронай зброі масавага знішчэння.

У міжнародных адносінах — суіснаванне, а ў эканамічных адносінах — саперніцтва, вось лозунг XX З'езда. Апярэдзіць капіталістычныя краіны ў прадукцыі на асобу насельніцтва — вось задача пастаўленая XX З'ездам Партыі перад совецкай прамысловасцю і сельскай гаспадаркай. Ці задачу гэту магчыма выканаць?

У 1928 годзе маладая совецкая дзяржава прадукавала 15 разоў менш вугля, 12 разоў менш сталі, 10 разоў менш нафты, 16 разоў менш цэменту і 21 разы менш электраэнергіі чым Злучаныя Штаты Амерыкі. Тым часам узровень прадукцыі што год значна павышаецца так што за бліжэйшыя пяць год СССР апярэдзіць ЗША ў прадукцыі вугля і цэменту, а ў наступнай пяцігодцы апярэдзіць ЗША ў прадукцыі сталі, нафты і электраэнергіі. Адрабіць такія недахопы магла толькі соцыялістычная краіна.

Толькі соцыялістычная краіна магла паставіць перад сабой і мае магчымасць выканаць задачы апярэджання ў прадукцыі традыцыйна магутнай Амерыкі.

УВАГА — ПАВЕТРАНЫЯ ШАРЫ!

Над тэрыторыяй Польшчы, Грэцыі, Англіі, Югаславіі, Совецкага Саюза і Ірана зноў паявіліся паветраныя шары. Эксперты сцвярджаюць, што паветраныя шары становяць дзейную небяспеку паветраным зносінам і пагражаюць жыццю жыхароў гарадоў і вёсак. Штотыднёвік „Трыбуна Вольносці" нядаўна апублікавала фотаздымкі з выбуху аднаго такога паветранага шара ў хаце Антона Мэльгеса ў вёсцы Кшчонув, любэльскага павету. Ад выбуху паветранага шара, у хаце павыпадалі шыбы з вокнаў і паламаліся дзверы, а хата асталася значна пашкоджанай. Значныя пашкоджанні нанеслі паветраныя шары таксама і на тэрыторыі Совецкага Саюза.

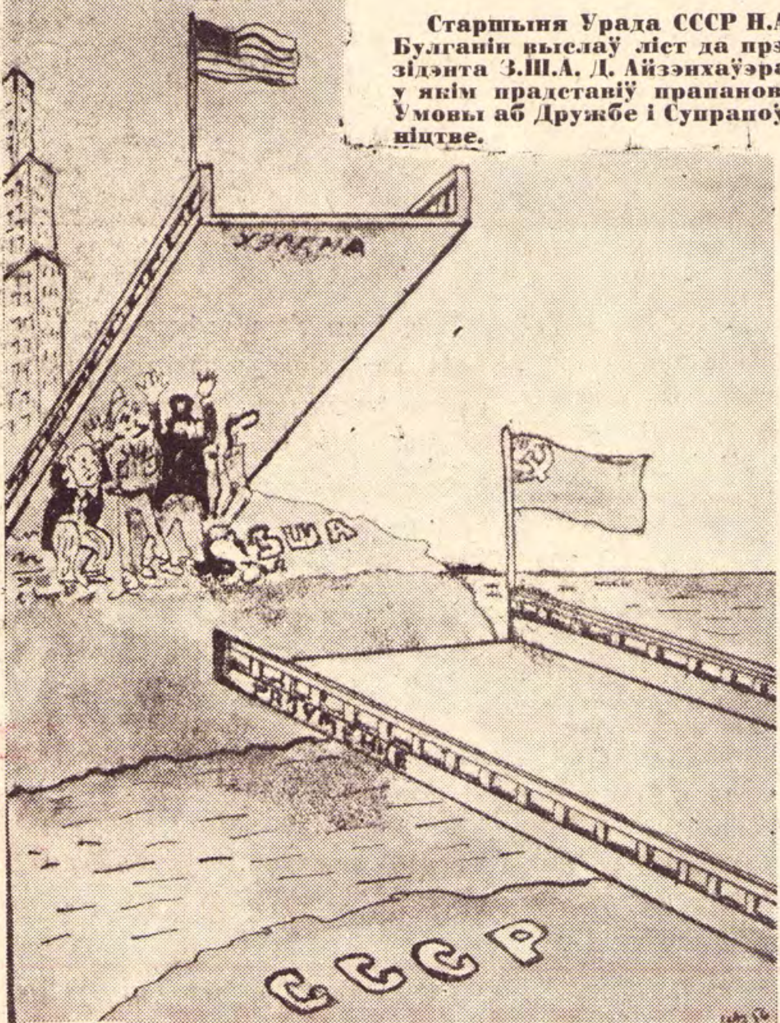
У сувязі з гэтай правакацыйнай акцыяй адбыўся абмен нотамі паміж урадамі СССР і ЗША. Совецкі Урад пратэстуе супроць гэтай выразна шпіёнскай дзейнасці (паветраныя шары абсталяваны фотаапаратамі і радыёперадавальнікамі). У сваім адказе на совецкую ноту ўрад ЗША прызнае, што сапраўды выпускаюцца паветраныя шары, адначасова тлумачачы гэта нібы „метэаралагічнымі доследамі атмасферных з'яў". Гэтая амерыканская заява сталася прычынай шматлікіх каментарыяў, асабліва англійскай прэсы.

Бачачы відавочную кампрамітуцыю ўрад ЗША ва ўспомненай ноце ўраду СССР, абавязаўся спыніць высылкі паветраных шараў.

У МАРОЗНЫХ АКОВАХ

„Наймаразнейшая зіма ў XX стагоддзі" — так назвалі газеты леташнюю зіму. Ці сапраўды? Хіба так! Мароз прычыніўся да шматлікіх пашкоджанняў, якія прынеслі Еўропе мільярд долараў страты. Як паведамляюць нам з Бельгіі, з прычыны марозаў вымерзла 70 тыс. гектараў азімай пшаніцы. Вялікая колькасць крыг, якая паявілася на рацэ Сэкване і Дунай, знішчыла шмат караблёў і рыбачых суднаў. Леташняя зіма сцюжлівая і капрызная. У той час, калі ў Галандыі пануе нечапатыканы ад ста год мароз, то ў Югаславіі і Італіі наступіла гвалтоўнае пацяпленне. Рэкі вышлі са сваіх берагоў. Пагражае паводкай. Прычына гэтакіх капрызаў пагоды яшчэ канчаткова не растлумачана і з'яўляецца загадкай усім вучоным.

Л.

Народы жадаюць каб гэты мост быў хутчэй злучаны.

ЗА ДАЛЕЙШАЕ РАЗВІЦЦЁ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ

V Пленум КЦ ПЗПР справу развіцця сельскай гаспадаркі паставіла на першым месцы ў агульнадзяржаўных заданнях нашай гаспадаркі. Больш сельскагаспадарчых прадуктаў — гэта магчымасць лепшага задавальнення патрэб насельніцтва, гэта рост жыццёвага ўзроўня працоўных нашай краіны.

Практыка выказвае, што толькі навейшая сельская гаспадарка, можа павялічыць сваю вытворчасць, і таму перабудова яе з'яўляецца галоўным, неабходным сродкам збудавання соцыялізма.

Соцыялістычная перабудова сельскай гаспадаркі ў пяцігодцы — гэта вельмі важная праблема.

У мінулых гадах мы не асягнулі плановай вытворчасці ў галіне сельскай гаспадаркі. У першую чаргу трэба было пакласці найбольш сілы на развіццё цяжкай індустрыі і забеспячэнне абароннасці краіны.

Аднак і развіццё сельскай гаспадаркі ў перыяд шасцігодкі было значнае. Сярэдні даход на аднаго селяніна павялічыўся на 35—40 працэнтаў.

Аб поступе сельскай гаспадаркі можа сведчыць факт, што колькасць сельскагаспадарчых кааператываў у нашай краіне з года ў год павялічваецца.

10 тысяч сельскагаспадарчых кааператываў, у якіх сканцэнтравана 10,6 прац. агульнай колькасці ворнай зямлі і якія даюць дзяржаве 15 прац. нарыхтовак збожжа — гэта вялікі крок наперад у соцыялістычнай перабудове сельскай гаспадаркі.

Дагэтулешнія асягненні нашай гаспадаркі ў перыяд шасцігодкі, а ў пераважнасці вялікае развіццё прамысловых прадпрыемстваў, дае магчымасць хутчэйшага развіцця сельскай гаспадаркі ў 5-ці гадовым плане.

Чаго мы хочам дабіцца ў перыяд бліжэйшых 5 год? Глянем на пастановы V Пленума: сельскагаспадарчая вытворчасць у 1960 годзе павялічыцца на 25 прац., сельскагаспадарчыя кааператывы пашыраць сваю плошчу на 25 — 30 прац. усяго абшару ворнай зямлі. Развіццё жывёлагадоўлі прынясе 50 штук жывёлы на 100 гектараў зямлі, новая механізацыя абніме ўсе падставовыя працы ў ПГР-ах, каля 70 прац. такіжа прац у сельскагаспадарчых кааператывах і 25 прац. — у сялян, якія гаспадараць паасобна.

Якая дарога вядзе да гэтай мэты? Як яе асягнуць? На гэтае пытанне V Пленум дае ясны і мудры адказ: „Галоўным заданнем палітыкі партыі ў пяцігодцы будзе паступовае спалучэнне праграмовай задачы — соцыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі, з адначасовым выкарыстоўваннем усіх магчымасцяў дзеля таго, каб павялічыць прадуктыўнасць глебы сялян, якія гаспадараць паасобна, а таксама абмежаваць капіталістычны элемент". Як з гэтага відаць, праграмовае заданне гэта — развіццё сельскагаспадарчых кааператываў.

У беластоцкім ваяводстве рост сельскагаспадарчых кааператываў ёсць вельмі адсталы. Большая частка сялян знаходзіцца па-за сельскагаспадарчымі кааператывамі. Яшчэ дагэтуль кулакі маюць вялікі ўплыў на бяднейшых гаспадароў і сваёй варожай прапагандай імкнуцца ўстрымаць іх ад уступлення ў сельскагаспадарчыя кааператывы.

Важным заданнем у беластоцкім ваяводстве з'яўляецца далейшае, сістэматычнае і безупыннае развіццё сельскагаспадарчых кааператываў.

У канцы пяцігодкі сельскагаспадарчыя кааператывы на Беласточчыне павінны асягнуць 15 прац. сельскай гаспадаркі ваяводства. Каб гэтага дабіцца, трэба павялічыць тэмп закладання новых сельскагаспадарчых кааператываў а адначасова прымаць паасобных гаспадароў да раней заложаных кааператываў.

У некаторых сельскагаспадарчых кааператывах Беласточчыны яшчэ дагэтуль існуюць вельмі дрэнныя імкненні. Члены гэтакіх кааператываў не хочуць прымаць да сябе сялян, гаспадаруючых паасобку. Гэтыя непажаданыя тэндэнцыі выразна выступалі ў членаў сельскагаспадарчых кааператываў у Катлах і Дэнісках — бельскага павету, а таксама ў Чыжах — гайнаўскага павету.

З такімі з'явамі трэба раз назаўсёды скончыць, таму што яны вельмі шкодзяць у развіцці сельскагаспадарчых кааператываў.

Сумесна з развіццём сельскагаспадарчых кааператываў, вельмі важным заданнем з'яўляецца арганізаванне простых форм кааперацыі, як: гурткі па культываванні сенажаці, ліквідацыі папараў і інш.

Працоўныя сяляне, якія ўступаюць у розныя сельскагаспадарчыя гурткі прывыкаюць да калектыўнай працы і хутчэй пераконваюцца аб перавазе калектыўнай гаспадаркі над індывідуальнай. Гэта прыбліжае паасобнікаў да сельскагаспадарчых кааператываў.

Важным заданнем таксама з'яўляецца ліквідацыя папараў, якіх на Беласточчыне ёсць звыш 11.400 гектараў. Ліквідацыя гэтых папараў у значнай меры павялічыць прадукцыю збожжа.

Мэта усіх сродкаў, якія прадбачыць пастанова V Пленума з'яўляецца справа ўсяго грамадства — так сялян, як і рабочых, таму што рэалізацыя пастановы V Пленума дасць магчымасць задаволіць патрэбы ўсіх грамадзян.

В. Баршчэўскі

● Н'Ю - ЙОРК — У Фармінгане (Штат Н'ю - Йорк) 19 лютага 1956 г. рабочыя 4 заводаў фірмы Рэпублік Авіацыон Корпарэйшэн аб'явілі забастоўку.

Гэтыя фабрыкі прадукуюць рэактыўныя самалёты і ракеты далёкага кіравання.

Бастуючыя рабочыя дамагаюцца падвышкі заработнай платы.

● КАІР. — У панядзелак раніцай, недалёка Каіру загарэўся ў паветры і разбіўся транспартны чатырохматорны самалёт тыпу „Дц-6", які быў уласнасцю французскай авіяцыйнай фірмы.

На самалёце, які ляцеў з Сайгона ў Парыж знаходзілася 60 пасажыраў, з якіх прыблізна 50 страціла сваё жыццё.

● ДЭЛІ. — Павядомлена, што на-

меснік прэзідэнта Індыі Сарвапаллі Радакрышнан летам гэтага года прыедзе з візітай у Совецкі Саюз.

● Н'Ю - ЙОРК — Агенцыя Юнітэйд Прэсс паведамляе, што дзяржаўныя войскі занялі месца ля горада Іквітос — гняздо рэбеліі генерала Пэрэйр і такім чынам прарвалі су-

вязь горада з рэштай краіны. Міністр унутраных спраў Перу — А. Вілякорта сказаў, што ўрад увядзе парадак за некалькі дзён.

● ПАРЫЖ. — У панядзелак пачаліся ў Парыжы размовы паміж Францыяй і Нямецкай Федэральнай Рэспублікай у справе Саары.

Прадбачыцца, [...] галоўнай тэмай [...] тых размоў будь[...] гаспадарчые спра[...] Францыі ў Саарых таксама прапан[...] Францыі каб пе[...] утварыць раку М[...] зель у канал.

● ПАРЫЖ — [...] мясцовасці Марня [...] заходнім Алгеры да[...] шло да змаганн[...] паміж паўстанцамі

камандамі каланізатарскіх войскаў. Загінула 20 паўстанцаў і 10 салдатаў французскіх. Ёсць многа параненых.

● Н'Ю - ЙОРК — Лекары аднаго са шпіталяў у горадзе Калумбія (ЗША) увялі ў лячэбную практыку новы лек які называецца „пратазына".

Паводле іх доследаў „пратазына" вельмі добра дзейнічае. Скарочвае час лячэння псыхічна хворых, а таксама алкаголікаў і наркаманаў

З краіны

21.II.1956 г. паміж 7 — 8 гадзінамі раніцы, можна было бачыць у Варшаве прыгожую радугу.

Радуга зімой — з'ява вельмі рэдкая. Паўстала яна ад заламання святла ў дробных ледзяных сасульках, якія знаходзяцца ў атмасферы.

● Краёвы З'езд дэлегатаў сельскагаспадарчых кааператываў адбудзецца 17 і 18 сакавіка гэтага года ў Варшаве.

● У сувязі з 10-годдзем існавання ОРМО міністр унутраных спраў выдаў спецыяльны загад, у якім падкрэслівае за-

слугі армоўцаў у м[...] нулым перыядзе.

● III міжнародн[...] Скрыпачны Конкур[...] ім. Г. Веняўскага а[...] будзецца ў Познані [...] 1957 годзе ад 1—1[...] снежня. Старшынё[...] Камітэта Конкурс[...] выбрана Гражын[...] Бацэвічуўну.

● Цэнтральны Со[...] вет Прафесіянальных

Саюзаў даручыў юга[...]славянскім прафесіянальным саюзам суму 750 тысяч дінараў [...] Італьянскай Агульнай Канфедэрацыі Працы суму 1 мільёна 500 тысяч ліраў [...] к дапамогу афярам [...] руйнаваным цераз [...] арозы і снежныя лавіны.

XX З'езд КПСС

Масква — Крэмль

XX З'езд КПСС з'яўляецца важнейшай падзеяй у жыцці партыі, совецкага народа, і працоўных усяго свету, знамянальнай вехай на гістарычным шляху першай у свеце соцыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян.

Створаная вялікім Леніным Комуністычная Партыя Совецкага Саюза заваявала любоў і прызнанне ўсіх працоўных совецкай краіны, як арганізатар і натхніцель сусветна - гістарычных перамог совецкага народа, як перадавы атрад міжнароднага рабочага руху. Магутнай, з'еднанай і моналітнай прышла вялікая партыя комуністаў да свайго XX З'езда, які быў прызваны падвесці вынікі слаўных перамог, атрыманых совецкім народам, акрэсліць далейшыя заданні комуністычнага будаўніцтва.

Радаснымі, натхняльнымі вынікамі сустракалі совецкія людзі XX З'езд Комуністычнай Партыі. У выніку вялікай выхаваўчай арганізатарскай і гаспадарча - палітычнай дзейнасці партыі, узняўшай народ на працоўныя подзьвігі, на слаўныя патрыятычныя справы, заданні пастаўленыя на XIX З'ездзе КПСС на пяты пяцігадовы план развіцця народнай гаспадаркі СССР, паспяхова выканаты.

У выніку ажыццяўлення пятай пяцігодкі, яшчэ больш узрасла эканамічная магутнасць Совецкага Саюза, умацнілася соцыялістычная сістэма гаспадаркі, павысіўся матэрыяльны і культурны ўзровень жыцця совецкага народа.

За гэты перыяд выраслі пашырыліся еканамічныя і культурныя сувязі СССР з краінамі; умацнілася міжнароднае становішча Совецкага Саюза і ўсяго соцыялістычнага лагера.

Поспехі, дасягнутыя совецкім народам пад мудрым кіраўніцтвам Комуністычнай Партыі — такія, што краіна Советаў мае ўсе неабходныя ўмовы да таго, каб на шляхах мірнага эканамічнага спаборніцтва ў самы кароткі перыяд дагнаць і перагнаць найбольш развітыя капіталістычныя краіны па выпрацоўцы прадукцыі на душу насельніцтва.

Заданні новай пяцігодкі — гэта вялікая праграма далейшага ўзросту магутнасці совецкай краіны.

У падрыхтоўцы і абмеркаванні гэтага гістарычнага дакумента прынялі ўдзел мільёны працоўных — рабочыя калгаснікі, інжынеры, аграномы і вучоныя.

Усе іх прапановы былі ўзяты пад увагу. Так у ходзе падрыхтоўкі і абмеркавання праекта Дырэктываў XX З'езда з новай сілай выявілася кроўная, неразарвальная сувязь комуністычнай партыі з народам.

Якія-ж галоўныя заданні стаяць перад совецкім народам? Галоўнае зводзіцца да таго, каб на базе развіцця, пераважна цяжкай прамысловасці безупыннага тэхнічнага прагрэсу і павышэння прадукцыйнасці працы, забяспечыць далейшы рост усіх галін народнай гаспадаркі: ажыццявіць круты ўздым сельскагаспадарчай вытворчасці і на гэтай аснове дабіцца значнага павышэння матэрыяльнага добрабыту і культурнага ўзроўню совецкага народа.

У галоўным будзе развівацца цяжкая прамысловасць. У 1960 годзе — апошнім годзе пяцігодкі ў СССР будзе прадукавацца 53 мільёны тон чыгуна, 68,3 мільёнаў тон сталі, 593 мільёны тон вугля, 135 мільёнаў тон нафты, 320 мільярдаў кіловат-гадзін электраэнергіі.

Дзеля таго, каб прадставіць сабе значэнне гэтых лікаў, хопіць напамянуць, што ў пачатку першай пяцігодкі ў СССР прадукавалася: чыгуну — 3,3 мільёнаў тон, сталі — 4,2 мільёнаў тон, вугля — 35,2 мільёнаў тон, а электраэнергіі ўсяго 5 мільярдаў кіловат-гадз.

У шостай пяцігодцы будзе значна пашырана стасаванне атамнай энергіі ў мірным будаўніцтве, абяспечыцца развіццё комплекснай механізацыі і аўтаматызацыі. Будуць уводзіцца новыя станкі і машыны. Вялікай важнасці заданні намечаны перад сельскай гаспадаркай у напрамку крутога ўздыму земляробства і жывёлагадоўлі.

Прадбачыцца давесці ў 1960 годзе валавыя зборы зерня да 11 мільярдаў пудоў, абяспечыць узрост прадукцыі мяса ў 2 разы больш, малака, шэрсці — амаль не ў 2 разы; значна павялічыць прадукцыю хлопка, ільну, цукровых буракоў і другіх раслін.

Шырокія гарызонты адкрываюцца для развіцця навукі і соцыялістычнай культуры.

У шостай пяцігодцы ў аснаўным увядзецца ўсеагульнае сярэдняе навучанне.

Павялічыцца і падрыхтоўка спецыялістаў у вышэйшых і сярэдніх спецыяльных вучэбных установах. Яшчэ мацней прыбліжыцца навуку да рашэння штодзённых праблем народнай гаспадаркі.

Разам з усімі народамі Совецкага Саюза славіць комуністычную партыю беларускі народ.

За гады пятай пяцігодкі працоўныя Совецкай Беларусі дабіліся новых поспехаў у развіцці эканомікі і культуры. І гэтыя поспехі дасягнуты дзякуючы велізарнай дапамозе ЦК КПСС і саюзнага ўрада, дзякуючы іх пастаяннай увазе да рэспублікі, штодзённым клопатам аб яе развіцці. Народнагаспадарчы план пятай пяцігодкі выканан прамысловасцю рэспублікі датэрмінова — у лістападзе 1955 года. Прамысловая вытворчасць за пяцігоддзе ўзрасла больш чым у два разы. Дасягнуты поспехі і ў сельскай гаспадарцы. А якія светлыя і радасныя перспектывы развіцця эканомікі і культуры Совецкай Беларусі ў новай шостай пяцігодцы.

Валавая прадукцыя ўсёй прамысловасці рэспубліканскай павялічыцца за пяцігоддзе прыкладна ў 1,7 разоў. На беларускай зямлі вырастуць новыя фабрыкі і заводы, электрастанцыі і гідраэлектрастанцыі. Ставіцца задача павялічыць у 1960 годзе ў параўнанні з 1955 годам вытворчасць збожжавых культур прыкладна ў 2,9 разоў, на многа разоў павялічыць вытворчасць усіх іншых сельскагаспадарчых прадуктаў, уцягнуць у сельскагаспадарчы абарот сотні тысяч гектараў асушаных зямель, прадоўжыць работы па асушэнню і асваенню забалочаных зямель Палескай нізіны. Беларускі народ самаадлана змагаецца за ажыццяўленне пастаўленых перад ім задач. Развіваецца і магутнее Совецкая Дзяржава.

В. МАЯКОУСКІ

★ ★ ★

Мы расхіналі
Марксавы тамы,
як адцыняем
дома
нашы акяніцы,
але і без чытання
добра зналі мы,
куды ісці,
з каторым станам біцца.
Мы
дыялектыку
вучылі не па Гегелю.
Яна ўрывалася
у верш
ад громаў баявых,
калі
пад кулямі
ад нас буржуі бегалі,
як мы
калісьці
бегалі ад іх.
Няхай за геніем
хадой няўцешнай удавы
пляцецца слава
ў пахавальным маршы, —
памры, мой верш,
памры, як радавы,
як безыменныя
на штурмах мерлі нашы.
Мне напляваць
на мармуру шматпуддзе,
мне напляваць
на бронзавую слізь.
Падзелім славу нейк, —
усе-ж свае мы людзі,
няхай нам помнікам агульным будзе
збудаваны
ў баях
соцыялізм.

пер. П. ГЛЕБКА

Зала паседжанняў.

У работах XX З'езда КПСС удзельнічала дэлегацыя Польскай Аб'еднанай Рабочай Партыі пад кіраўніцтвам I Сакратара ЦК — Болеслава Берута.
16 лютага Тав. Болеслаў Берут выступіў на З'ездзе з прывітальнай прамовай.

„ЧЫМ БОЛЬШ АКТЫЎНА НАРОДЫ БУДУЦЬ АБАРАНЯЦЬ МІР, ТЫМ БОЛЬШ ГАРАНТЫІ ШТО НОВАЙ ВАЙНЕ НЕ БЫВАЦЬ".

(Н.С. ХРУШЧОЎ)

З даклада на XX З'ездзе КПСС

ДЭЛЕГАТЫ ПЕРШАГА З'ЕЗДА БЕЛАРУСКАГА

КСЕНЯ ФІРСОВІЧ

Усё яе жыццё як і папярэдніх пакаленняў — гэта вандраванне з месца на месца, ад аднаго багацея да другога, у безупынных пошуках працы. Так прайшлі яе маладыя гады, так выйшла замуж і так здавалася будзе да смерці.

Раптоўна вялікія гістарычныя падзеі перамянілі існуючы парадак.

Народная ўлада адкрыла шырокія магчымасці ўсім тым, каторых дагэтуль ніхто не заўважваў.

Пры дапамозе народнай улады Ксеня пабудавала ўласны дом. За свой просты характар і арганізацыйны спрыт была выбрана старшыней сельскагаспадарчага кааператыва ў Відове, бельскага пав. Ксеня прымае актыўны ўдзел у грамадскім жыцці.

Ці чуў хто калі, каб пагарджаную служанку, простую, вясковую жанчыну дзяржава так высока ўзняла?

За заслугі Ксеня Фірсовіч атрымала высокае адзначэнне — Сэрбны Крыж Заслугі.

Сын яе, Вася — гэта палітычны афіцэр у войску, другі сын, Ваня працуе ў Вайсковай Раённай Камендатуры.

Ксеня Фірсовіч з энтузіязмам прыняла паведамленне аб тым, што будзе друкавацца беларускі штотыднёвік „Ніва". Яна дэлегат З'езда Беларускага Грамадска-Культурнага Таварыства, і кожнаму ахвотна раскажа, як гэта, хоць пад вечар, ды ўсё-ж такі „заглянула сонца і ў яеваконца".

А. КОТ

Калі мы запыталі загадчыка кадраў МПРБ у Беластоку, хто ў іх прадпрыемстве першынствуе ў прадукцыі і грамадскай працы, ён без хвіліны застанаўлення назваў прозвішча гідраўліка — Аляксея Кота.

У марозную раніцу мы спаткалі тав. Кота, калі ён са сваімі сябрамі, разаграваў замёрзлыя трубы вадаправода.

— Працы многа ў час марозаў — гаворыць тав. Кот, ўсё-ж такі трэба рамантаваць, не можна аставіць горада без вады.

Тав. Кот — перадавік працы, выконвае ў сярэднім 280 працэнтаў нормы. Пры гэтым ён актыўны грамадскі дзеяч. За выдатную працу атрымаў Срэбрны Крыж Заслугі, Бронзавы Крыж Заслугі і Знак Перадавіка Працы.

ЗМІТРОК КАРПОВІЧ

Добра памятаюць жыхары Гарадка, Белявіч, Страшава, Грыбаўцоў і другіх вёсак, як ляцелі ў паветра нямецкія эшалоны з аружжам і салдатамі. Гэта „працавалі" партызаны з атрада ім. К. Каліноўскага, якога начальнікам штаба быў Змітрок Карповіч. Пасля вызвалення ізноў не прышлося яму развітацца з аўтаматам.

Ворагі народа хацелі задушыць маладую ўладу. Арганізавалі банды, перашкаджалі ў мірным будаўніцтве. З імі змагаўся тав. Карповіч.

Мінулі неспакойныя гады. Тавaрыша Карповіча Партыя ставіць на новую адказную работу. Ён працуе ў прафсаюзах. Выдзяляецца ў працы. Яго пасылаюць у Цэнтральную Школу Прафсаюзаў. Пасля сканчэння школы вяртаецца ў Беласток і працуе Старшынёй Ваяводскай Рады Прафсаюзаў.

У часе нашай пабыўкі ў тав. Карповіча, ён расказвае:

— Працоўныя нашага ваяводства паспяхова выканалі заданні апошняга года шасцігодкі; выкананы і план абніжкі сабекошту прадукцыі. Гэта вялікія дасягненні!

І далей гаворыць:

— Клапочамся аб тым, каб абяспечыць культурныя запатрабаванні жыхароў Беластока. — Пры гэтым ён паказвае нам планы Дома Прафсаюзаў, які ўжо ў красавіку будзе будавацца ў нашым горадзе. Гэта будзе прыгожы будынак.

Расказваючы аб Доме Прафсаюзаў тав. Карповіч ажыўляецца. У Доме памесціцца вялікі тэатральны зал на 700 чалавек; у ім будзе навейшае абсталяванне. Будова Дома Прафсаюзаў у значнай меры прычыніцца да развіцця культурнага жыцця ў Беластоку і ваколіцах.

Вось фронт барацьбы, на якім сёння змагаецца тав. Карповіч.

Слухаючы яго моцна адчувалася, што гэты чалавек усю сваю душу ўкладае ў тое, каб падняць узровень жыцця працоўных.

БЕЛАРУСКАЕ ГРАМАДСКА -

З вялікай радасцю і са шчырай удзячнасцю, мы беларусы — жыхары Польскай Народнай Рэспублікі сустракаем утварэнне Беларускага Грамадска - Культурнага Таварыства і выход у свет беларускага штотыднёвіка „Ніва" — органа гэтага Таварыства.

Канстытуцыя Польскай Народнай Рэспублікі ў артыкулах: 69, 70, 71 і 72 забяспечвае ўсім грамадзянам, незалежна ад нацыянальнасці, расы і веравызнання, роўныя правы ва ўсіх галінах дзяржаўнага, палітычнага, гаспадарчага і культурнага жыцця. Яна забяспечвае права да аб'яднання ў арганізацыі, забяспечвае свабоду слова, друку, сходаў і мітынгаў.

Правы гэтыя не толькі забяспечваюцца. Яны штодзённа, ва ўсіх галінах жыцця рэалізуюцца пры шчырай і ўсебаковай выдатнай дапамозе Польскай аб'яднанай Рабочай Партыі і Урада Польскай Народнай Рэспублікі.

І таму, калі беларускія дзеячы Народнага Фронта звярнуліся да Урада са справай арганізавання Беларускага Грамадска - Культурнага Таварыства і выдавання беларускага штотыднёвіка — яны сустрэліся не толькі з прыхільнасцю, але і з запэўненнем поўнага забяспечвання ўсімі патрэбнымі сродкамі ў рэалізацыі гэтай справы.

Беларускае Грамадска - Культурнае Таварыства ўтвараецца і пачынае сваю дзейнасць.

Якую мэту ставіць Таварыства? Якія задачы стаяць перад Таварыствам і яго членамі?

— Умацоўваць супрацоўніцтва паміж беларускім і польскім народамі.

— Азнаёмліваць беларусаў з прагрэсіўнай культурай польскага народа і наадварот — азнаёмліваць польскі народ з прагрэсіўнай беларускай культурай.

— Задаваль-

НІНА ЛЕБЕДЗІНСКА

Ніна Лебедзінская ўжо два гады працуе ў Беларускім Ліцэі ў Гайнаўцы. Сваёй працай яна здабыла сабе давер'е ў настаўнікаў і вучняў. Урокі яе цікавыя. Вучні ахвотна вучаць беларускую мову.

Ніна маладая, мае ўсяго 20 год, а ўжо паважаны грамадскі дзеяч. Яна — сакратар пастаўніцкай партыйнай арганізацыі ў Гайнаўцы.

Працы многа: падрыхтавацца да ўрокаў, заняцца справамі партыйнай арганізацыі, вучыцца... бо яна студэнт завочнага факультэта Вышэйшай Педагагічнай Школы ў Варшаве.

Ніна патрапіць пагадзіць усе гэтыя справы.

Я. ПЯТКЕВІЧ

Выходзячы за паварот вуліцы Сталіна ў вочы адразу кідаецца роўны рад жоўтых, ахайна ўтрыманых будынкаў. Падыходзім бліжэй. Прасторны, чыста ўтрыманы панадворак, агароджаны сеткай прымацаванай да стройных радоў слупаў. І гэта памяшканні Крынкаўскага медпункта, загадчыкам якога з'яўляецца доктар Янка Пяткевіч.

Ён любіць парадак. Уласна кажучы, чыстата і парадак у Крынкаўскім медпункце пачалася з хвілінай прыезду ў Крынкі доктара Янкі Пяткевіча.

Заходзім у першы шпітальны будынак. У калідорах чыстыя ходнікі, у пакоях стаяць шарэнгамі ложкі з беласнежнай пасцеллю.

Янку Пяткевіча жыхары Крынак знаюць не толькі як добрага загадчыка і дзейнага доктара. але і актыўнага, гарачага прапагандыста новай, прагрэсіўнай сельскагаспадарчай навукі.

Доктар Янка Пяткевіч любіць іх субтэльную, беларускую мову, бо ён сын працоўнага беларуса.

ХОР З БЕЛАВЕЖЫ

На здымку: беларускі хор з Белавежы, які карыстаецца шырокай славай сярод насельніцтва Беласточчыны. Выступленні беларускага хора з Белавежы, пад кіраўніцтвам гр. Віктара Вашкевіча цешыліся вялікай прыхільнасцю публікі на цэнтральных дажынках у Любліне, на V Фестывалі, і на цэнтральных дажынках у Варшаве. Сёння 26 лютага г. г. беларускі хор з Белавежы выступіць з праграмай на І-шым З'ездзе Беларускага Грамадска - Культурнага Таварыства ў Беластоку.

ЛЯВОНЬ АРТЭМЮК

Пры савецкай уладзе, ў 1939 — 1940 г. Лявонь Артэмюк быў сакратаром камсамольскай арганізацыі ў Чыжах, гайнаўскага павету.

Калі нямецкія фашысты падыходзяць да Масквы. Лявонь налажвае сувязь з партызанскім атрадам. Ён ні на хвіліну не пакідае верыць у перамогу савецкай арміі над фашысцкімі захопнікамі.

За падпольную работу. Лявонь Артэмюк быў палонены гітлераўцамі ў Асьвенцімскім канцлагеры.

Там ён прабыў 3 месяцы, а потым яго вывозяць на цяжкія работы ў Германію. Пасля вызвалення ў 1945 годзе Артэмюк вярнуўся да сваёй роднай вёскі.

У 1948 годзе Артэмюк арганізуе ў Чыжах сельскагаспадарчы кааператыў, які цяпер з'яўляецца кааператывам — мільянерам.

Лявонь Артэмюк шмат працуе грамадска. Ён — сакратар партыйнай арганізацыі ў Чыжах а таксама член КП ПЗПРу Гайнаўцы.

ГРАМАДСКА-КУЛЬТУРНАГА ТАВАРЫСТВА

ЗІНА ЯКОЎЧЫК

Цяжкае і безрадаснае было жыццё Зіны Якоўчык, такое як і іншых сялян — беларусаў, жывучых пад панскай „апекай". Бацька Зіны — гаспадар, які меў 5 гектараў зямлі ў вёсцы Паўлы, бельскага павету, ледзь мог звязаць канцы з канцамі і забяспечыць сякі-такі быт сваёй сям'і; аб навуцы не было нават і мовы.

Прышлі гады гітлераўскай акупацыі, жыццё стала яшчэ больш цяжкае і беспрасветнае.

З жахам сёння ўспамінае Зіна той час, калі пад ударамі Совецкай Арміі, адыходзячы вораг пакідаў па сабе пажарышчы і памардаваных людзей.

Не дачакаў вызвалення таксама і бацька Зіны, які разам з іншымі жыхарамі вёскі Паўлы быў спалены гітлераўцамі ў вёсцы Трычоўцы.

Пасля вызвалення Зіна пачала вучыцца ў пачатковай школе.

Скончыўшы 6 класаў пачатковай школы Зіна хацела як мага хутчэй дапамагчы матцы ў яе цяжкай працы.

Маладая дзяўчына бачыла на свае вочы перамены, якія адбываліся ў навакольных вёсках. Разумела, што пачатая партыяй і урадам справа кааператыўнага будаўніцтва гэта шчаслівае і заможнае жыццё. Зрадзілася ў яе думка стаць трактарысткай.

У 1953 годзе пасля скančэння курсаў трактарыстаў, Зіна стала працаваць у Дзяржаўнай Машыннай Станцыі ў Бельску.

Пачаткова праца была цяжкая, Зіна проста не ведала як парадзіць

Пасля з кожным днём пазнавала яна ўсё лепш і лепш тайны матора, усё лепш авалодвала сталёвай машынай.

Сёння Зіна — гэта найлепшы трактарыст у станцыі;

Зіна выконвае сваю працу сумленна і дакладна, гэтым здабыла яна аўтарытэт сярод трактарыстаў і членаў сельскагаспадарчых кааператываў.

КУЛЬТУРНАЕ ТАВАРЫСТВА

няць культурныя патрэбы беларусаў праз распаўсюджванне беларускай культуры — нацыянальнай па форме і соцыялістычнай па зместу.

— Шырэйшае, як дагэтуль, уключэнне беларусаў у соцыялістычнае будаўніцтва ў Польшчы і ў агульную барацьбу польскага народа за мір і будаўніцтва соцыялізма.

— Папулярызаваць сярод беларусаў магутную сілу сусветнага міжнароднага лагера міру, кіруючую роль СССР і краін народнай дэмакратыі ў барацьбе за мір і прагрэс.

Вось асноўныя задачы ў дзейнасці Беларускага Грамадска - Культурнага Таварыства і яго членаў. Выконваючы шчыра і самаадданна нашы задачы, будзем дасягаць мэту дзейнасці Таварыства, якая поўнасцю пакрываецца з мэтай дзейнасці ўсіх працоўных — грамадзян Польскай Народнай Рэспублікі:

— Умацоўваць народную дзяржаву, яе незалежнасць і суверэнітэт;

— Паскараць палітычнае, гаспадарчае і культурнае развіццё краіны;

— паглыбляць адзінства і згуртаванасць усіх грамадзян Народнай Польшчы ў барацьбе за ажыццяўленне вялікіх ідей соцыялізма;

— умацоўваць дружбу і супрацоўніцтва паміж усімі міралюбівымі народамі свету ў імкненні да агульнай мэты: зрабіць немагчымай агрэсію і ўмацаваць сусветны мір.

У сваёй працы і жыцці мы, беларусы — грамадзяне Польскай Народнай Рэспублікі — будзем паступаць так, як указвае і вучыць нас наша Партыя.

У вялікай, магутнай, братняй сям'і будзем гартаваць сілы ў барацьбе за шчаслівае жыццё нашай краіны, за лепшую будучыню працоўнага люду усёй зямлі.

А. ТАМАШУК

Так ужо складаецца, што кожны з нашых дэлегатаў на З'езд — сваё мінулае ўспамінае з сумнасцю. Такое ўжо было іх жыццё. Агафон Тамашук мае асаблівыя ла гэтага прычыны.

Калі мы скончылі размову аб яго працы ў Гайнаўскай Маніпуляцыйна - Спедыцыйнай Базе, у якой працуе ў якасці нагрузчыка вагонаў, калі даведаліся, што мае свой уласны невялікі дом, што дзеці яго вучацца ў школе і жыве, як сам кажа — заможна — тады, як заўсёды, спыталіся яго:

— А як жылося Вам да вайны?

Характэрная, пакутніцкая грымаса, якая з'явілася на яго твару была ўжо дастатковым адказам. З петызмам вымае складзеную паперу.

— Чытайце — кажа.

„Дарагія Бацькі!
Мамачка, Тата, Коля, Агафон і Ольга. Суд канчаецца і я бязвінная ахвяра іду на расстрэл. Прысуд будзе выканан ў сераду, 20.V.1922 г. Начальнік Рэчыпаспалітай не амнісціраваў нас. Бывайце ўсе. Здаецца нікому нічога кепскага не зрабіў.

Сцеражыце ўсіх маіх братоў.

Бывайце!

Ваш Ваня".

Усе мы чыталі „Рэпартаж з-пад шыбеніцы" Юлія Фучыка. Але гэтыя словы — арыгінал ліста пісанага перад самай смерцю, выклікалі ў нас глыбокія пачуцці!

Ліст гэты не быў хаатычным. Літары яго не былі пакрыўленымі ва ўсе бакі. Напісаў простым, роўным почыркам — як простай і вялікай была справа, за якую ён за хвіліну меў згінуць — як разбуральнік буржуазнага ладу.

— Ці пасля ўсяго гэтага я мог жыць спакойна — ці мог хоць дзе-небудзь знайсці сабе працу.

Нягледзячы на так вялікую страту, на так сумны вопыт, па ранейшаму арганізаваў забастоўкі ў лесапільні Кагана і Шостаковіча.

Цяпер Агафон Тамашук з'яўляецца радным Гарадской Народнай Рады.

Добры, зычлівы, шчыры чалавек — ён карыстаецца ўсеагульнай павагай сярод мясцовага насельніцтва.

Вельмі цешыцца, што неўзабаве будзе мог чытаць словы пісаныя на роднай, любімай, беларускай мове.

„Працуйце дзеля дабра Радзімы" — сказаў пры развітанні.

ВІКТАР ЦЫУНЧЫК

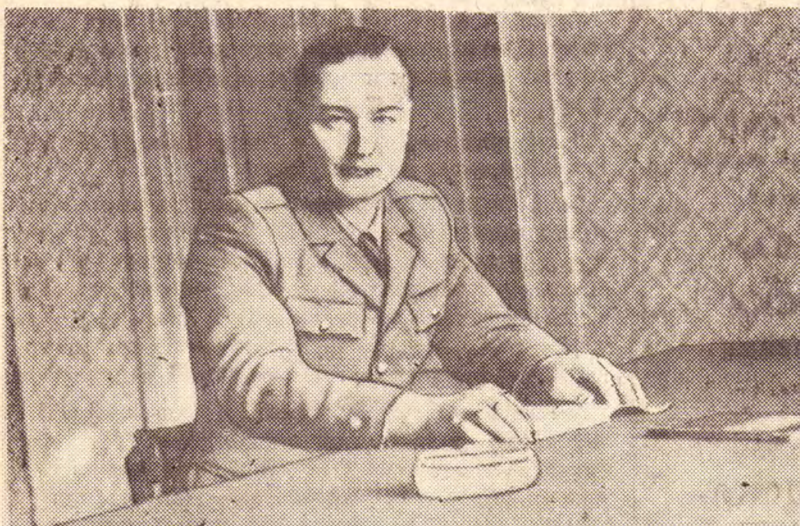
Не з'ўляецца гэта прыпадкам, што фотаздымак тав. Віктара Цыунчыка, сакратара прапаганды ПК ПЗПР у Бельску — паказвае яго нам адзетага і гатовага да падарожжа.

Бо і сапраўды так ёсць. Таварыш Віктар Цыунчык не любіць сядзець цэлымі гадзінамі ў сваім кабінеце, і калі можна аб кім сказаць, што ёсць „дзейным чалавекам" дык толькі аб ім.

Мы сустрэлі яго разам з тав. Ідзькоўскім з КВ ПЗПР, ідучых па пахі ў снезе на дарозе з сельскагаспадарчага кааператыва Відово ў ДМС (ПОМ).

Тав Цыунчык любіць заглянуць у сельскагаспадарчы кааператыў, цікавіцца кожным незначным здарэннем у яго жыцці, калі трэба — памагчы.

МІХАСЬ ШПАКОВІЧ

Даўно ўжо ўсе звярнулі ўвагу на маладога, энергічнага і акуратнага працаўніка Раёна Дзяржаўных Лясоў у Белавежы — Міхася Шпаковіча.

Таму аднагалосна выбралі яго ў 1954 г. старшынёю Грамадскай Рады.

Міхась Шпаковіч адразу ўзяўся за работу: сарганізаваў гурток па апрацоўцы сенажаці, па яго ініцыятыве праведзена асушка сенажаці аб плошчы 25 кв. клм, на якой вясною будзе пасеяна трава. У наступных гадах асушыцца яшчэ звыш 300 гектараў. Прадбачыцца электрыфікацыю вёсак: Пагарэльцы, Буды і Цераміскі.

Міхась Шпаковіч сарганізаваў сямігодку для працоўных і дэнтыстычны пункт.

Вельмі патрэбна ў Белавежы лазня. Шпаковіч клапоціцца ўжо пра гэта і даб'ецца свайго.

Міхась Шпаковіч стараецца быць годным давер'я сваіх выбаршчыкаў, стараецца выконваць перадвыбарчую праграму Нарадовага Фронта.

ПАВЕЛ АСТАСЕВІЧ

Паўла Астасевіча ў беластоцкім ваяводстве ведаюць усе людзі. Ён ужо шосты год старшынёй сельскагаспадарчага кааператыва ў Аўгустове, бельскага павету. Маёмасць гэтага кааператыва з года ў год павялічваецца. У мінулым годзе яна асягнула суму звыш 3.000.000 злотых.

За выдатнае кіраванне сельскагаспадарчым кааператывам Павел Астасевіч атрымаў „Срэбрны Крыж Заслугі", а за выдатную грамадскую працу, грамадзяне Беласточчыны ў 1952 годзе выбралі яго паслом у сейм.

Паўла Астасевіча часта можна назіраць ў гутарцы з выбаршчыкамі. Яны яго любяць і паважаюць.

ДЭЛЕГАТАМ І-шага З'ЕЗДА БЕЛАРУСКАГА ГРАМАДСКА-КУЛЬТУРНАГА ТАВАРЫСТВА ЖАДАЕМ ПОСПЕХАЎ У ПРАЦЫ

Растуць на Беласточчыне мільянеры

Галоўнай задачай на фронце соцыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі нашай краіны — з'яўляецца дасягненне сістэматычнага развіцця сельскагаспадарчых кааператываў. Лік сельскагаспадарчых кааператываў у беластоцкім ваяводстве з кожным годам павялічваецца. У канцы студзеня гэтага года, было іх ужо 307.

Сумесна з паўстаўаннем новых сельскагаспадарчых кааператываў, умацоўваюцца з кожным годам раней арганізаваныя кааператывы, а маёмасць іх сістэматычна павялічваецца.

Як сістэматычна з года ў год павялічваецца маёмасць сельскагаспадарчых кааператываў, а сумесна з маёмасцю — падзельны даход — прыкладам можа паслужыць сельскагаспадарчы кааператыў у Дэнісках, бельскага павета.

У такой хаце жыў Паўлючук з Чыжой перад уступленнем да сельскагаспадарчага кааператыва.

Фота — Лясоцкі

Перыяд (год)		1951 г.	1952 г.	1953 г.	1954 г.	1955 г.
Вартасць кааператыўнай маёмасці ў злотых:		270.775	471.344	745.993	900.794	1.354.338
На адзін працадзень	збожжа ў клг.	4.75	6.76	4.35	4.40	5.50
	зл.	0.58	1.—	2.49	1.25	3.50

Да 1953 года члены сельскагаспадарчага кааператыва ў Дэнісках больш усяго развівалі раслінную вытворчасць. Таму вартасць працадня ў злотах была малая. Павялічвалася яна сумесна з развіццём жывёлагадоўлі.

У канцы 1954 года ў ваяводстве было ўжо 10 сельскагаспадарчых кааператываў, маёмасць якіх даходзіла да звыш 1.000.000 злотых.

Сярод гэтых сельскагаспадарчых кааператываў — найбагацейшымі з'яўляюцца: у бельскім павеце, Аўгустова — кааператыўная маёмасць якога ў канцы 1954 года раўнялася 2.099.395 злотых, Райск — 1.966.938 зл., Гацькі — 1.619.135 зл і Зубава — 1.505.137 зл; у гайнаўскім павеце — Чыжы — 1.233.784 зл; у элцкім — Мрозы — 1.059.057 зл; у беластоцкім — Чарэўкі — 1.114.446 зл.

Сельскагаспадарчыя кааператывы — мільянеры ў мінулым годзе значна павялічылі сваю маёмасць.

У 1955 годзе вырасла некалькі новых сельскагаспадарчых кааператываў — мільянераў.

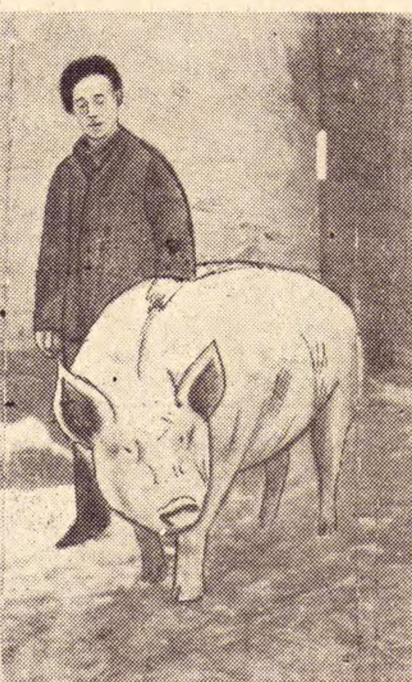
За пяць год кааператыўнай гаспадаркі члены сельскагаспадарчага кааператыва ў Дэнісках дабіліся значных поспехаў. Маёмасць кааператыва дасягнула паказчыка 1.354.338 зл. (ў 1954 г. даходзіла да 900.750 зл).

Таксама павялічыўся падзельны даход у параўнанні з 1954 годам на 38.448 зл.

Напрыклад сям'я Данілы Нестэрука, якая запрацавала 712 працаднёў, атрымала з паздзелу: 4.205 клг. збожжа, 2.848 клг. бульбы, 1.616 клг. сена, 4.262 клг. саломы і 2.492 злотых.

Члены сельскагаспадарчага кааператыва ў сяле Длуге — элцкага павету, у 1955 годзе кааператыўную маёмасць замкнулі сумай 1.014.096 зл.

У гэтым кааператыве выдатна развіваецца жывёлагадоўля. Члены кааператыва маюць 50 дойных кароў, з якіх кожная дае ў сярэднім 2.090 літраў малака ў год.

Вяпрук, якога бачым на здымку важыць 400 клг. Клапатліва апекуецца ім (таксама як і ўсімі кааператыўнымі свіньмі ў Чыжах) — Рыгор Філімонюк.

За продажу свіней, члены сельскагаспадарчага кааператыва ў Чыжах, атрымалі 60 тысяч злотых.

Фота Лясоцкі.

За грошы атрыманы з прадажы малака, члены сельскагаспадарчага кааператыва ў мінулым годзе сплацілі дзяржаве 138 тысяч фінансавых даўгоў.

У гэтым кааператыве таксама выдатна развіваецца гадоўля свіней. Члены кааператыва цяпер ужо маюць 60 штук свіней.

Дасягненні сельскагаспадарчых кааператываў найлепш пераконваюць сялян, якія гаспадараць паасобна, аб перавазе калектыўнай гаспадаркі.

В. Б.

Праца ў сельскагаспадарчым кааператыве дала Паўлючуку магчымасць пабудаваць новы мураваны дом, у якім ён цяпер жыве.

Фота Лясоцкі

Новы гурток па культываванню сенажаці

Сяляне з вёскі Леўкі, бельскага павету арганізавалі гурток па культываванню сенажаці У гурток уступіла 29 сялян. На старшыню гуртка яны выбралі Тыматэуша Іванюка.

Вясною члены гуртка прыступяць да працы ў загаспадараванні 21 гектараў балот.

В. КІРЫЛЮК

Першыя метры „штучнай нутры"

У Беластоцкай Фабрыцы Плюшу імя Фелікса Кона выпрадукаваны першыя метры новай тканіны — плашчовага плюшу „Нутрыя". Гэты плюш атрымліваецца з вoўны. Выглядам прыпамінае ён футра нутрыі.

Новая тканіна прызначана для адзежавай прамысловасці. Частку прадукцыі будзем экспартаваць за граніцу.

СЯЛЯНЕ З АЎГУСТОВА ВУЧАЦЦА

Ужо другі год вучацца на заатэхнічным курсе члены сельскагаспадарчага кааператыва і паасобныя сяляне з Аўгустова, бельскага павету. Курс налічвае 35 слухачоў. Большасць слухачоў — гэта члены сельскагаспадарчага кааператыва — мільянера ў Аўгустове. Выкладчыкам курса з'яўляецца інж. Рышард Стадлер — заатэхнік ДСМ (ПОМ) ў Бельску, а загадчыкам — Міхась Паўловіч, аграном ДСМ, якому падлягае кааператыў.

Вось, што кажа аб гэтым курсе аграном Паўловіч.

— Шмат чаго навучыліся на курсе аўгустоўскія сяляне. Яны выдатна вывучылі пытанні правільнага кармлення жывёлы, рацыянальнай гадоўлі і яе развіцця ва ўмовах кааператыўнай і паасобнай сялянскай гаспадаркі. Шырока абмеркоўвалі спосабы пашырэння кармавой базы з асаблівым разлікам на такія сельскагаспадарчыя культуры як кукуруза і люцэрна.

Вынікі гэтага навучання відавочны. Ужо ў гэтым годзе члены сельскагаспадарчага кааператыва і паасобныя сяляне выгадавалі значна больш кормаў і мешанак у параўнанні з мінулым годам.

Удзельнік курса, Васіль Скарбіловіч — член праўлення кааператыва — кажа, што шмат памаглі ім у навуцы навуковыя дапаможнікі а асабліва кінофільмы.

Рахункавод кааператыва — Пятро Бусловіч (бо і ён таксама вучыцца на курсе) кажа:

Калісь я не разумеў шмат праблем звязаных з гадоўляй свіней і жывёлы. Зараз я, напрыклад ужо ведаю як удзяліць першай ветэрынарнай дапамогі ў неспадзяваных выпадках. Ведаю таксама правілы рацыянальнага кармлення жывёлы і як рахункавод не дзіўлюся ўжо, што нашыя фуражныя каровы спажываюць так дужа кормаў колькасць якіх я падлічваю.

Але не толькі гэтакія карысці з сельскагаспадарчых курсаў заўважаецца сярод сялян Аўгустова. Многа змен адбылося ў іх жыцці, якіх яны часта і самі не заўважаюць. Напрыклад гэтая чыстата ў хлявах і аборах. Ім здаецца гэта справай зусім натуральнай, а замясцовы жыхар заўважае што гэтага калісь не было. Дапамагло навучанне — вельмі дапамагло! Вось хаця-б такі факт! У мінулым годзе члены кааператыва засеялі кукурузай поле аб плошчы аднаго гектара, а ў гэтым годзе плануюць на пяць гектараў!

Бачацы вялікія карысці з сельскагаспадарчых курсаў, сяляне з Аўгустова ахвотна вучацца. Такія напрыклад, як загадчык стойла — Іван Асеннік, ці загадчык, Якуб Верамеюк, пяршынстваннік ветэрынарыі Грыгор Верамеюк, а таксама Андрэй Верамеюк — член будаўлянай брыгады кааператыва, або стойлавы Пантэлеймон Анацік, аднаасобны селянін Васіль Вашкевіч і шмат іншых — з'яўляюцца самымі пільнымі слухачамі курса. Пасля заканчэння курса ўсе слухачы, якія зложаць экзамін з вынікам задавальняючым, атрымаюць пасведчанні адпавядаючыя сканцэнню пачатковай сельскагаспадарчай школы.

Л.

Участак доследаў у Зубаве

Вучні Пачатковай Беларускай Школы ў Зубаве, у бельскім павеце, ад 1952 г. вядуць на сваім паказовым 0.5 гектаравым участку, доследы з бульбай, званай „тапінамбурам".

Гэтая бульба дае надзвычай вялікі ўраджай, як самых клубняў, так і зялёнай масы.

Практыка выказвае, што гэтая бульба з'яўляецца вельмі добрым кармам кароў, таму што павялічвае іх малочнасць.

Насенне „тапінамбура" вучні маюць пад дастаткам і прадаюць яго па 1 злоты 50 грошы за кілаграм, з даліччай расходаў перасылкі. Апрача бульбы, вучні на сваім доследным участку выгадавалі ўраджайную раннюю кукурузу, розныя гатункі конскага зуба, сланечніка, рэпы, памідораў, дыняў і насенні некаторых траў.

З зубаўскай школы павінны ўзяць прыклад другія школы і закладаць у сябе доследныя ўчасткі. Тым, што захочуць залажыць доследныя ўчасткі, вучні з Зубава, насенне за адпаведняй заплатай перашлюць поштай.

Добрай працай на сваіх доследчых участках, школьная дзетвара і настаўнікі павінны прычыніцца да выканання задач 5-гадовага плана.

НЕСТАР ПЕРАВОЙ
карэспандэнт

„Што жанчына варта"

Ніна Мушынска — мастацкі кірайнік хора ў Гарадку. Яна адначасова працуе сакратаром у Грамадскай Радзе.

Усё пачалося 11 снежня 1953 г. Арганізаваўся тады IV этап конкурсу чытачоў. Што рабіць у доўгія зімовыя вечары ў ціхім мястэчку? Некаторыя, пераважна жанчыны, пачалі збірацца і супольна чытаць кніжкі. Чыталі „Жніво" Нікалаевай, „Уляну" Крашэўскага, „Анну і яе сям'ю" Шпэтавай „Узараную цаліну" Шолахава і іншыя.

Збіраліся кожны вечар. Збіраліся не толькі маладыя дзяўчаты, але і такія, як Грыко Яўдокія, Грыцук Ольга, Гайдук Надзя, якім ужо пад семдзесят.

Аднойчы перад 8-мым сакавіка нехта сказаў: „Слухайце бабы, ці гэта мы на сваё свяцечка нічога не зробім — ніякай „акадэміі?" — „Падумайце бабы"!

Подчас рэпетыцыі гарадскога самадзейнага хора

Усе згадзіліся вельмі ахвотна з прапановай сарганізавання „акадэміі". Успомнілі старадаўнія песні, сарганізавалі хор (справай гэтай занялася Мушынская Ніна).

— Вы думаеце, што гэта лёгка было — расказвае Савіцкая, загадчыца бібліятэчнага пункта ў Гарадку — не не лёгка! Трэба было вучыць хор, а дапамогі ніхто не даў. А-ле вось так было: „ты Надзя тонка спявай, а ты Ніна грубей".

Салістка хора А Яроцка

Усе як-бы думалі дастаць народныя ўборы. У Звёнзку Самапамоцы Хлопскай сказалі: калі паедзеце на Павятовыя Элімінацыі — то дамо ўборы — калі не — не дамо.

Жанчыны штурхнулі адна другую і шапнулі: бярэм бабы, паедзем не паедзем, але хоць раз людзям пакажамся.

Першы раз выступілі са сваім рэпертуарам у роднай вёсцы. Спявалі: „Чаромхv", „Ой баліць мне галованька" і частушкі, якія прыдумала Мушынская:

Сабраліся сёння мы
У дзень восьмага марта,
Што-б разам абсудзіць,
Што жанчына варта.

Ой варта, варта, — сказалі мужчыны. Праўда, шмат недахопаў было ў гэтых вершах. Там былі і рускія і польскія словы. Але „акадэмія" ўсім вельмі спадабалася.

— Гляньце — гаварылі — незгорш спяваюць.

Мы паехалі гаворыць далей Савіцкая — на павятовы агляд калектываў народнай самадзейнасці, дзе занялі першае месца.

У далейшым самадзейны калектыў з Гарадка ездзіў і выступаў: у Беластоку, Олецку, Любліне, Вроцлаве і іншых гарадах. Дзяўчаты з Гарадка не затрымаліся на артыстычнай дзейнасці, яны парашылі працаваць грамадска, — дапамагаючы ў абавязковай прадажы збожжа.

Зрабілі сход — вечарынку. На пачатак далі аднаактовую пастаноўку „Сэрца кулака". Пасля ізноў пайшлі ў ход частушкі:

А цяпер ўніманіе,
Пачнем праверание —
Усю дзярэўню, як і хто
Ужо аддаў на скуп зярно.

— Пасля такога „праверанія" старшыня Грамадскай Рады быў вельмі задаволены. Ведалі іх ужо ўсюды і паважалі. Выступалі яны ахвотна. Бывала папросяць суседак каб дзіцё папільнавалі, ці карову выдаілі і паехалі. Усе іх прымалі сардэчна і гэта была ім найбольшая ўзнагарода.

— Аднак самай радаснай і вялікай хвілінай у жыцці самадзейнага калектыва з Гарадка з'явілася іх выступленне на Пятым Сусветным Фестывалі Моладзі і Студэнтаў у Варшаве. Нягледзячы на шмат працы ў полі паехалі ўсе. І ўжо ў першы вечар звінелі ў Парку Агрыколі беларускія песні.

— Немагчыма расказваць пра сотні самых рознастайных спатканняў, гутарак, канцэртаў, матчаў. Нельга забыць, што ўсё гэта было вялікай дэманстрацыяй моладзі ўсяго свету за мір, дружбу і шчасце народаў — у захапленні гаворыць Савіцкая.

— Ідуць — прадаўжае — негры, амерыканцы, італьянцы, англічане — і ўсе крычаць: — „бум — бум — не! абнімаюцца і цалуюцца.

* * *

Доўга мы яшчэ гутарылі з Савіцкай. А потым я думаў пра тое, якую вялікую змену, колькі новых думак, колькі прыгожага можа зрабіць у вёсцы добрая кніжка.

І. ВЕРАС

Аўгіня Савіцка. — расказвае...

Выступленне калектыва мастацкай самадзейнасці з Гарадка

ЯНІНА КУЧЭУСКАЯ

„Чорная Русь"

Чаго, чаго захацелася ім
Пагарджаным век, ім сляпым,
глухім?
— Людзьмі звацца!"

(З верша народнага паэта Беларусі, Янкі Купалы, які спяваўся за панскай Польшчы на Заходняй Беларусі, як нацыянальны гімн).

Адкуль узялася назва Беларусь? Гісторазнаўцы не даюць на гэта канчатковага адказу. Мабыць ад русавалосых яе жыхароў, ці-як гаворыць старадаўняя народная быль — сімвалізавала гэта свабоду і шчасце, за якое доўгія стагоддзі ахвярна змагаліся беларусы.

У гісторыі „Чорнай Русі", на працягу сотняў год, запісвалі крывавыя старонкі татары, літоўскія князі, рускія памешчыкі і польскія паны. У XX стагоддзі, у міжваенных гадах, крывавую „місію" прадаўжала польская буржуазія ўстанаўляючы нацыянальны і соцыяльны прыгнёт, нярэдка „агнём і мячом" славячы заходнебеларускі люд, ахвотней званы ў афіцыяльных статыстыках насельніцтвам „крэсовым" або „тутэйшым". З фальшывых і знарок путаных, перадваенных статыстык цяжка даведацца даклад на аб ліку беларускага насельніцтва, якое жыло ў межах панскай Польшчы.

У статыстыцы з 1939 г у рубрыцы — знаходзім лік 980,9 тыс., але яе дапаўнення трэба шукаць яшчэ ў рубрыцы „Русіні", а таксама „насельніцтва без падданства".

Польская гаспадарка, землі Заходняй Беларусі, ўтрымлівала на ўзроўні найбольш адсталай і здэваставанай калоніі. Калі характэрнай рысай панскай Польшчы было тое, што яна мела самыя нізкія паказальнікі прадукцыі і спажыцця, малыя зарабаткі, вялікае беспрацоў'е і непісьменнасць, то на землях Заходняй Беларусі гэта было проста жахлівым. Так званыя „жубры крэсовэ" загарнуўшы палавіну зямлі няшчадна эксплаатавалі беларускі народ. Поўпаншчына, памешчыцкая гаспадарка, шарваркі, адробкі ксёндзу, а часта і кулаку ў сувязі з задаўжэннем беззямельных сялян з'яўляліся прычынай безупыннага абяздольвання вёскі. Часткай зямель, зразумела што тых лепшых пілсудчына надарыла „заслужаных у баях" вайсковых асаднікаў, якія быццам каланізатары, пільнавалі ладу на ўсходняй граніцы, актыўна дапамагаючы паліцыі ва ўтрыманні жахлівага тэрора над беларускім народам. 400 тыс беспрацоўных, 85 тыс. сем'яў беззямельных, 180 тыс. гаспадарак аб плошчы не большай 1 гектара — гэта цыфры, якія болей дабітна гавораць аб страшэнным горы і галечы беларускага люду пад уладай польскіх паноў, чым нават самы трагічны опіс вясковых хацін, дзяцей, не ведаючых смаку цукру або мяса, дарослых, якія амаль цэлымі тыднямі абыходзіліся без солі і падтрымлівалі лучынай у печах агонь

Заняпад заходнебеларускіх зямель даваў аб сабе знаць заняпадам гарадоў і прамысловасці. Зноў некалькі цыфр. На тэрыторыі Беларусі і Валыні, станавіўшай 32 працэнты ўсёй тэрыторыі панскай Польшчы, прыпадала толькі 4 працэнтаў агульнага ліку прамысловых прадпрыемстваў, выкарыстоўвалася тут толькі 1 працэнт электраэнергіі, якая прадукавалася у Польшчы.

А за Дзвіной на землях Совецкай Рэспублікі рос дабрабыт народа Балоты заменена ў сенажаці, адлогі — у ворныя палі На працягу 20 гадоў совецкай улады плошчу ворнай зямлі павялічана на 24 прац. У 1939 г. у параўнанні з 1913 г. сабрана з палёў 5 разы больш пшаніцы, 3 разы больш ільну, 31/2 разы больш кармовых паш Сярэдні ўраджай збожжа ўзрос у той перыяд ад 10—16 цэнтнераў з 1 гектара У 1940 г у БССР агульная прамысловая прадукцыя ўзрасла 19 разоў у параўнанні да перадрэвалюцыйных гадоў

Пануючыя класы Польшчы з уласцівай ім аблудай упэўнялі грамадскасць, што беларускі народ ёсць не здольны да незалежнага жыцця. „Я не схільны думаць, што беларусы могуць укшталтавацца ў народ незалежны" — пісаў буржуазны вучоны, Леон Васілеўскі ў кнізе „Літва і Беларусь". Ён дадаваў пры гэтым, што „уздым беларускай нацыянальнай культуры, выжэй узроўню пачатковай асветы., вельмі сумняючы". Ён прадбачыў таксама што т. зв. апалячванне беларускіх земляў станавіць будзе „працэс безбалесны, усеагульны, не вымагаючы ніякіх гвалтоўных сродкаў"...

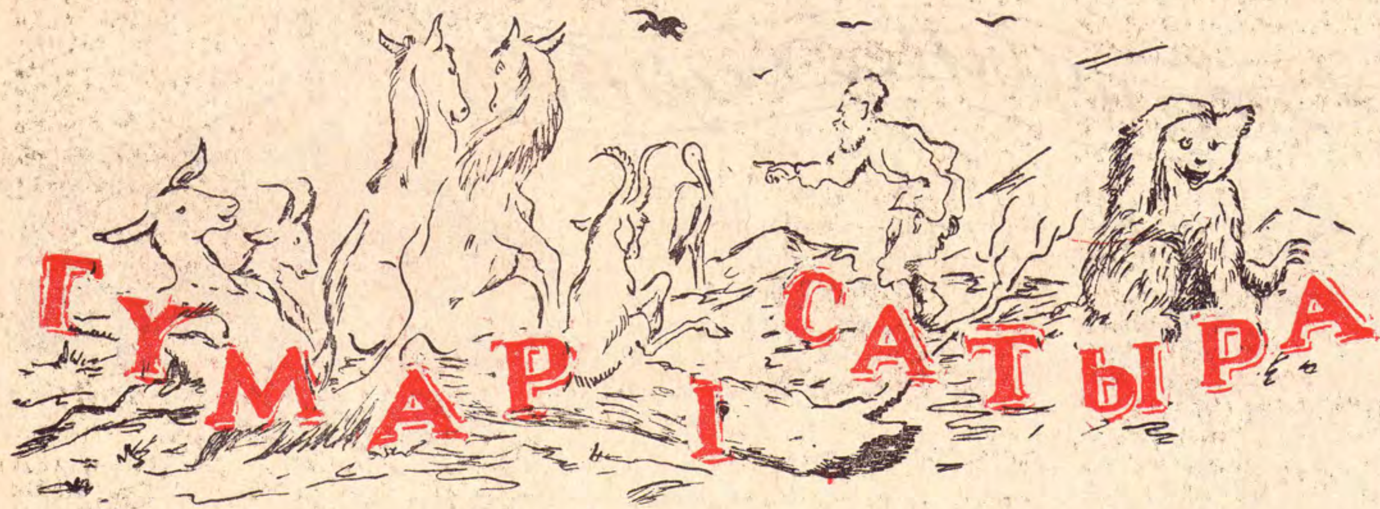
Аргументам прамаўляючым за слушнасцю гэтай тэзы з'яўлялася нібы тое, што значэнне польскага элемента на „крэсах" змяраецца не на толькі яго лікам колькі эканамічнай сілай (зноў быль аб „сіле" патрэбная для таго, каб апраўдаць захоп польскімі панамі палавіны зямлі).

Тэрор адносна беларускай. нацыянальнай меншасці ў Польшчы набіраў разгону Як шаранча напала на землі Заходняй Беларусі паліцыя, змабілізавана супроць насельніцтва войска. За адну ноч арыштавана тысячы барацьбітоў за соцыяльную і нацыянальную свабоду Пачаліся вялікія палітычныя суды, у выніку чаго 4 тыс беларусаў пакарана турмой. У час крывавых „пацыфікацыяў", пасля якіх, як пісаў „Новы пшэглёнд", „вёскі выглядзяць як пасля ўрагана", пушчана з дымам 800 вёсак.

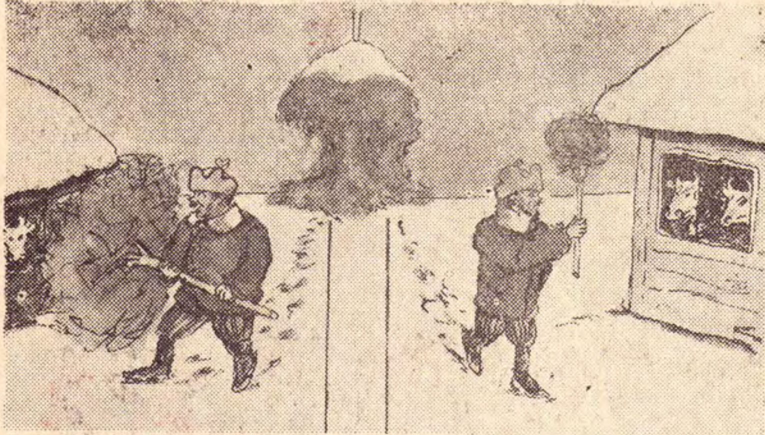
На беларускай зямлі дротам кальчатым агароджана канцэнтрацыйны лагер у Картуз Бярозе. як след крывавага паходу польскага фашызма, вастрыё якога бязлітасна скіравана на ўсіх тых, хто падносіў голас у абарону праў чалавека, не гледзячы на яго нацыянальнасць, вераванне ці мову

У рэвалюцыйных змаганнях расла салідарнасць працоўных Польшчы і Заходняй Беларусі Польскі рабочы клас хваляй забастовак адказаў на беспрацоўе, на ганебную палітыку польскай санацыі, адносна беларускага народа На беларускія землі паспяшалі барацьбіты КПП супольна з гаварышамі з КПЗБ весці барацьбу супроць улады прыгнёту і тэрора. „Мы комуністы — чытаем у пастановах IV Пленума ЦК КПП — непарыўна суспольваем справу незалежнасці польскага народа з разбурэннем фашыстоўскага прыгнёту і вызваленнем народаў ад панскай, імперыялістычнай улады...

„Абсалютная нацыянальная свабода беларусаў, украінцаў і ліцвінаў — чытаецца ў пастанаўленні II З'езда КПП, іх бяспрэчнае права да зямлі бацькоў, да ўз'еднання іх з братамі па той бок граніцных слупаў, убітых у жывое цела іх народаў — гэта ўмова для перамогі сапраўднай свабоды для польскага народа, умова яго вызвалення ад прыгнёту радзімых капіталістаў і паноў".

НА ПРАВО... **НА ЛЕВО...**

Сваёй кароўцы ледзь павалок... *А каапэратыўнаму стадку — клок*

СВІННЯ ПАД СЯДЛОМ

(Байка)

Парохваючы,
з ранішняй пары
Свіння хаўроння
па двары
хадзіла.
Як і належыць,
двор яна парыла
І, надакучыўшы работай
аднастайнай,
Зайшла на стайню,
Дзе зноў не засталася
без заняткаў —
Наводзіць пачала
свае парадкі;
Між іншым чухацца
а штосьці стала
І на яе упала...
сядло
І што тут са свінёй
было!
Уявіла, што яна —
сапраўдны конь,
Рысак — агонь.
Давай з сядлом насіцца
Ды ўсім хваліцца,
Паспрабавала заіржаць,
Дыбка хацела нават
стаць
Настала ўжо
вячэрняя пара —
Свіня насілася
па ўсіх дварах,
Пакуль з яе сядло
не знялі
І ў хлеў нарэшце
не загналі.
Так і ў людзей бывае часамі,
Не назіралі самі?

ЦІМОХ КАРАГА

Эпіграмы

Згублены агроном

Мы згубілі агранома, —
Дзе падзеўся? — невядома.
Ледзь знайшлі усім сялом.
У паперах за сталом.
Быў ён выбрацца не ў сіле, —
Справаздачы завалілі.

ПЕРАБУДАВАЎСЯ

Кіраўнічы стыль ягоны
Значна зменены цяпер:
Болей ён не шле папер, —
Прывязаўся к тэлефону.
Аднаго вось не змяняе:
Ён у вёсках не бывае.

УЛ. КОРБАН.

Бывала і так

Чытаў гадзіну ён, ці болей,
Даклад аб шкодзе алкаголя.
А слоў яго не зразумець,
Бо языком варочаў ледзь

В. ЛУК'ЯНЧЫК.

ЦЯЖКАЯ СІТУАЦЫЯ

— Вось жыццё настала: і дыхнуць нашаму брату не даюць.

— Паспрабуй толькі дыхнуць — і адразу скажуць, што п'яніца,

НЕ КАЗКА, А БЫЛЬ

— Мама мне купіла шапку-невідзімку, а тата купіў боты-скараходы.

Кемлівы

— Адразу відаць што вашы сталы і крэслы тапорнай работы.

— Няма нічога дзіўнага: гэтыя рэчы толькі тапаром і зроблены.

Знайшоў выйсце

— Пальчатак у вас на паліцах няма, а попыт на іх вялікі. Якія вы робіце захады?

— Павесілі ў вітрыне аб'яву, што пальчатак у продажы няма, і попыт на іх адразу спыніўся.

СПОСАБ

— Чаму вы так хутка бяжыце па лесвіцы?

— Мне шкодна бегаць па лесвіцы, і я хачу, каб яна хутчэй скончылася, — адказаў Бой - Жэленскі.

ШТО ЗА МЕСЯЦ

(БЕЛАРУСКАЯ НАРОДНАЯ ПЕСНЯ)

Што за месяц, што за ясны,
У ночы свеціць, а ў дзень не.
Што за міленькі дружочак,
Калі прыдзе, калі не.

Усе людзі, людзі кажуць,
Усе людзі гавараць:
„Сорам, дзеўка, сорам красна,
Позна з вечара гуляць".

Дзяўчынанька кепска стала,
Стала плакаць, ды ўздыхаць.
Хлапчынаньку шкода стала,
Стаў дзяўчыну суцяшаць:

„Не плач, дзеўка, не плач, красна,
Прыду ў госці да цябе,
Разгарыцца крой гарача,
Вазьму замуж за сябе".

АНЕКДОТЫ

Аднаго разу ўвечары, калі польская пісменніца Ірэна Кржывіцкая сядзела разам з Бой-Жэленскім у кафэ, ён раптам пачаў грозна хмурыць бровы і нарэшце шапнуў ёй:

— Чаго гэты пан так заўзята пазірае на нас? Пойдзем адсюль, а інакш я вымушан буду сказаць яму пару слоў...

Субяседніца здзіўлена азірнулася. У кафэ нікога не было. Аказалася, што яны сядзелі насупраць вялікага люстэрка...

КАРОТКІЯ ЖАРТЫ

Зніжаючы сабекошт прадукцыі, ніколі не знізіш аўтарытэту.

*

Калі крытыкаваць начальніка не адважваешся — крытыкуй сябе: падстаў дастаткова.

*

Ад празмернага карыстання робіцца тупым нават самае вострае слова.

*

Машыністка дакладвае начальніку: — Я поўнасцю надрукавала ваш даклад на 150 старонках... І якраз папера ўся скончылася.

*

Ён ушчэнт зняславіў, сябе тым, што любымі сродкамі імкнуўся да славы.

*

Пераходзячы вуліцу небяспечна заглядацца нават на плакаты правіл вулічнага руху.

ДЗЯДЗІНА

(Народнае апавяданне. Запісаў Ф. Багушэвіч)

Ну, і дзядзіна ў мяне была, а багатая, дык багатая! Было ў яе сем маргоў зямлі, адна каза, сем хлявоў, тры гумны, а ўсё поўныя: у адным мак; у другім — так, а ў трэцім цапы віселі. А як пойдзе, бывала, дзядзіна казу даіць, дык пакуль казу найдзе, аж у мозгі зайдзе, а як зачне яе даіць, так нясуць малако цабрамі, вядрамі, кадушкамі. А масла дык білі на гумнішчы цапамі і маслянку ў застрэнкі змяталі; бедныя людзі дык ішлі з мяшкамі і гаршчкамі і з разгінямі: хто з чым прышоў, той з тым пайшоў. А парсюкі кормныя ў дзядзіны дык такія былі, што праз парог не маглі пралезці; але пад парогам дзірачка была, дык туды лазілі — А грачыха ў маёй дзядзіны калі зарадзіла! Вось дару божага было! Калі налажылі стог на слупе каля прыпечку, дык вось быў стог! Але зрабілася няшчасце: дзядзіна хусты прала, хтосьці дзвярмі стукнуў, стог перавярнуўся ў начоўкі і ратуначку не было!

Вось тут мая дзядзіна і збяднела. А тут дзяцей з асміна, а карміць няма чым.

Увідзеўшы гэта, панскі аліндар як прыстаў да дзядзіны: „Прадай казу, ды прадай!" Ведаў, каб яго немач, што добрая каза. Дзядзіна думала, думала — глядзіць, што няма чым карміць, і прадала казу. Аліндар казу браць, а каза ў лес наўцёкі, а воўк ды з лесу, ды яе за горла. Пакуль мы даляцелі, яна толькі крыкнула „Мааагда!", і зарэзаў яе воўк. Не так дзядзіне шкода было той казы, як жаль было таго, што каза і імя яе ведала...

БАЦЬКА і СЫН

Сына, які адмовіўся дапамагаць бацьку, паклікалі ў суд.

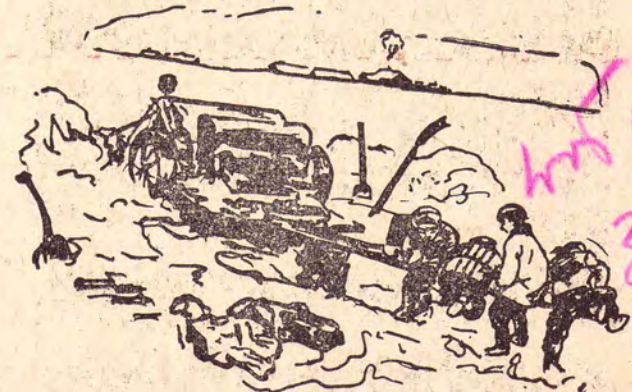
— Ну, як вам не сорамна? — сказаў суддзя. — Бацька-ж выгадаваў вас, з лыжачкі карміў, а вы...

— Што праўда, то праўда, — адказаў сын. — Але-ж я быў маленькі. Я еў, як птушанё, а ён...

На працы Сына ўсе хвалілі. Не заўважалі, што ён свіння, бо такое паходжанне не пацьвярджалася анкетай.

Н. АЛТУХОЎ.

НОВАЕ У ТЭХНІЦЫ НЕКАТОРЫХ ПОМ

— Гэй, ухнем!...

Białostockie Zakłdy Graficzne
T-71